

Reiðarar stíga varisliga

Hvørki stjórin í Reiðarafelagnum ella stjórin í felagnum Nótaskip vilja geva landsstýrismanninum í fiskivinnumálum góð ráð um, hvussu treiskan teir halda hann eiga at verða í dystinum um makrelbýtið næsta ár. Men teir halda, at hann gjørdi rætt, tá hann einsæris tillutaði Føroyum stóru kvotuna í ár

Ingolf S. Olsen

Í ár sluppu línuskipini á Flemish Cap í staðin fyri sum í fjør at fáa eginkvotur av makreli at selja víðari. So-statt vórðu línumenninir væl kyrraðir, áðrenn landsstýrismaðurin í fiskivinnumálum 21. maí gav leyst at fiska makrel, og sum heild hevur ikki verið sami goragangur – hvørki í vinnuni ella politiskt – um makrelbýtið í ár, sum tað hevur verið hini árin, síðani makrelævintýrið av álvara byrjaði fyri fyra árum síðani.

Onkur skipabólkur hevur tó kent seg fyri vanbýti, eitt nú garnaskipini, tí tey kundu ikki fiska tillutaða makrelkvotupartin við teirra reiðskapi, og tá talan er um felagskvotu, ber heldur ikki til at selja kvotuna.

Men annars hava atfinningarnar meira snúð seg um vánaligu prísirnar og skerdur móguleikarnar at sleppa av við fiskin á feltinum sum avleiðing av sildaboykottinum hjá ES heldur enn um innan-hýsis býtið her heima.

Batnað samráðingastøða

- Eg haldi, at vinnan sum heild er nøgd, og eftirsum bæði makrelstriðið og silda-striðið enn eru óloyst, hevur tað eisini stóran týdning, at vit klára at fiska tað, sum vit áseta okkum av kvotu. At vit hava víst, at vit klára at fiska so nógv í okkara egna sjógvi setir okkum í eina betri støðu við samráðingarborðið, sigur Herálvur Joensen, stjórin í Føroya Reiðarafelag, sum júst er afturkominn úr London, har hann hevur lut-tikið í samráðingunum um makrelbýtið næsta ár.

Onki endaligt úrslit spurdist burtur úr hesum samráðingarumfarinum, men tó at kortini verða hild-

- Eg havi ongantið merkt so stóran vilja til at røkka eini semju sum hesaferð, sigur Jógvan Jespersen, stjórin í Felagnum Nótaskip

in tætt at kroppinum, so er greitt, at bjartskygnið hjá føroysku sendinevndini nú er væl størri, enn tað hevur verið í fleiri ár. Og samráðingarnar verða upp-aftur-tiknar um nakrar vikur.

Herálvur Joensen er tó varin við at koma við góðum ráðum og hevur onga viðmerking til avgjörda krav-ið hjá Jacob Vestergaard um, at Føroyar skulu hava umleið 15 prosent av allari strandarlandakvotuni.

Men hinvegin heldur stjórin í Reiðarafelagnum, at tað var rætt av landsstýrismanninum einsæris at áseta okkum stóru kvotuna í ár, sjálvt um hetta elvdi til stóra øsing í ES og Noregi.

Nógv sild uppi í

- Tað ræður um at kenna sína vitjunartíð. Eg haldi, at flest øll í vinnuni eru samd um, at tað var rætt at áseta

okkum so stóra makrelkvotu. Kanska eru øll tó ikki eins samd, tá tað kemur til sildina, men eg gangi út frá, at vit eisini klára at fiska ta kvotuna upp, tí besta sildatíðin er beint fyri framman, sigur Herálvur Joensen og leggur afturat.

- Ósemjan, sum er um sildakvotuna, snýr seg tó um, nær rætta lutan er at spæla við vøddunum og ikki um, hvørt vit hava rætt til meira sild, enn gamla strandarlandaavtalan gav okkum. Eg haldi, at øll eru samd um, at tann kvotan var ov lítil. Og aktørarnir í vinnuni – eisini teir, ið verða harðast raktir av boykottinum – vita, at tað kann vera ringt at fiska makrelin reint. Tí hevði váðin fyri, at vit ikki megnaðu at fiska markelkvotuna, verið stórir, um vit ikki eisini øktu sildakvotuna.

Stjórin í Reiðarafelagnum

heldur, at støðan til føroysku makrelkvotuna er broytt í ES.

- Føroyar standa ikki longur so einsamallar í makrelmálinum. Vit síggja, at aðrir partar, kanska serliga ES, tykjast sinnaðir at flyta seg og ásanna, at Føroyar eiga rætt til størri kvotu. Vit hava víst, at nógv er til av makreli í føroyskum sjógvi. Tað er tað týdningarmesta. Vanliga er eisini lættari at geva frá sær, tá nógv er til. Og allir partar eru nú samdir um, at tað er heilt nógv til av makreli, sum nógv økta ICES-tilmælið eisini vísir. Eisini duga tey flestu at síggja, at vit mugu fáa eina semju aftur um makrelbýtið, sigur Herálvur Joensen.

Vilji til semju

Jógvan Jespersen, stjórin í Felagnum Nótaskip, tók eisini lut í samráðingunum í London 23. og 24. október. Hann hevur onga almenna meining um, hvussu stórt politiskt trýst Føroyar eiga at leggja á hini strandarlondini í makrelsamráðingunum hesaferð, men eisini hann heldur, at hýrurin er nógv broyttur til tað betra und-ir samráðingunum nú saman-borið við undanfarin ár.

- Eg havi ongantið merkt so stóran vilja til at røkka eini semju sum hesaferð, sigur hann.

Hann fegnast eisini um, at stóra makrelkvotan í ár at kalla er fingin til hólðar.

- Vit síggja eisini eina sera spennandi gongd við støðugt longri háárstíð fyri makrelin. Í 2010 endaði fiskiskapurin 10. September, í 2011 endaði hann 23. September, í fjør um hesa tíðina, og í ár er kvotan uppfiskað, men nú er knappliga ov mikið til av stórum makreli í okkara sjógvi, sum ikki er í norskum sjógvi.

- Tað ræður um at kenna sína vitjunartíð. Eg haldi, at flest øll í vinnuni eru samd um, at tað var rætt at áseta okkum so stóra makrelkvotu, sigur Herálvur Joensen, stjórin í Reiðarafelagnum

Veruligar samráðingar síðst í november

Annað umfarið í samráðingunum um makrelbýtið næsta ár var í London mikudagin og hósdagin í seinastu viku. Fyrsti fundurin var ein meira óformligur fundur, sum nýggja makrel-strandarlandið Ísland hevði boðið til tíðliga í september.

Hóast føroysku lut-takararnir allir lata væl at samráðingarandanum í London, so vórðu stóru spurningarnir – sum alt í veruleikanum snýr seg um – ásetingin av samlaðu strandarlandakvotuni fyri 2014 og býtið av henni útsett til eitt nýtt samráðingarumfar, sum ætlandi skal verða síðst í november.

ICES í gávuhýri

ICES hevur mælt til at hækka samlaðu kvotu-

na, TAC'ið, við 64 prosentum næsta ár í mun til tilmælið í ár, sum var 542.000 tons. Sostatt mælir ICES til at fiska 890.000 tons av makreli næsta ár.

Føroyskur samráðingarleiarari er Herluf Sigvaldsson, sum eisini stendur á odda fyri seks-mannastóra samráðingartoyminum, ið Jacob Vestergaard, landsstýrismaður í fiskivinnumálum setti á stovn seint í sum-mar. Umframt samráðingartoymið er føroyska sendinevndin sett saman av umboðum fyri føroysku sendistovuna í London, Føroya Reiðarafelag og Felagið Nótaskip.

Makrel-strandarlandini eru Føroyar, ES, Ísland og Noreg. Grønland og Rusland eru við sum eygleiðarar.